

SEPAL naujienlaiškis nr. 7

2020 m. liepa

Iššūkiai koronaviruso pandemijos metu

Tyrimas dėl poveikio SEPAL projekto komandai

Per pastaruosius du mėnesius dažnai girdėjome pasakymus: „savikarantinas“, „socialinis atsiribojimas“, „nuotolinis darbas“ ar „darbas iš namų“. Koronaviruso pandemija sukūrė daugybę **unikalių ir naujų iššūkių**, todėl svarbu rasti naujų darbo būdų ir bendrauti su savo kolegomis ir partneriais, kartu rūpinantis savo psichine sveikata ir gerove.

Deja, darbas iš namų tapo priverstine būtinybe, o ne individualiu pasirinkimu daugelyje pasaulio šalių, įskaitant Rumuniją, Graikiją, Ispaniją, Lietuvą ir Lenkiją. Darbas iš namų daugeliui žmonių yra nauja patirtis, o aplinkybės, kuriomis jie dirba ir gyvena tuo pačiu metu, daugumai jų yra neįprastos. Mūsų rutina pasikeitė ir ši situacija mus paveikė, sukeldama nerimą ar stresą, tačiau mes vis atsimindavome, kad socialinis atsiribojimas nereiškia socialinės izoliacijos. Todėl mes **bendraujame naudodamiesi internetinėmis priemonėmis**, stengdamiesi būti kuo efektyvesni ir dar produktyvesni nei anksčiau.

Bukovinos institutas, **SEPAL** projekto partneris, atliko **tyrimą tarp SEPAL komandos narių**, įskaitant WISE ekspertus, IKT specialistus, projektų vadovus ir komunikacijos ekspertus. Šio tyrimo tikslas buvo įvertinti koronaviruso pandemijos poveikį SEPAL komandai. 13 asmenų iš Rumunijos, Graikijos, Ispanijos, Lietuvos ir Lenkijos atsakė į mūsų klausimus dėl asmeninio ir profesinio poveikio.

Kaip minėjome anksčiau, šis iššūkių kupinas laikotarpis pakeitė mūsų gyvenimo būdą, ypač mūsų darbą ir santykius, ir tai galbūt pakeis ir mūsų vertybes bei įpročius. Todėl, kalbant apie koronaviruso pandemijos poveikį SEPAL projekto komandos narių asmeniniam gyvenimui, šeši respondentai pareiškė, kad yra šiek tiek susirūpinę (46,2%), o trys iš jų - labai susirūpinę (23,1%),

o tai reiškia, kad tik keturi respondentai mažai jaudinasi (23,1%) arba visiškai nesijaudina (7,7%) dėl asmeninės koronaviruso įtakos.

Nereikia nė sakyti, kad tai paveikė ir mūsų darbą su **SEPAL** projektu. Atsižvelgdami į tai, kad mūsų darbas iš esmės apima tiesioginius susitikimus su NEET, darbdaviais, LSC ir su vietos partneriais ar projekto partneriais, turėjome prisitaikyti prie aplinkybių, taikydami skirtingus darbo būdus. Tai reiškia, kad mes bendravome ir dirbome internete naudodami įvairius įrankius, kurie yra nemokamai prieinami internete. Paklausę SEPAL projekto narių apie **COVID-19 pandemijos poveikį mūsų komandos darbui** vykdamą SEPAL projektą, pastebėjome, kad jie visi yra susirūpinę dėl savo darbo projekte, kai kurie šiek tiek, kiti - labai.

Šiuo krizės metu **SEPAL** komanda siekia būti tokia pat efektyvi kaip ir anksčiau, dirbdama internete su projekte užsiregistravusiais jaunuoliais. Tačiau dauguma jų susidūrė su sunkumais. Laimei, mūsų komanda jaučiasi užtikrintai, kai reikia palaikyti NEET jaunuolius šiuo laikotarpiu. **Pasitikėjimas savimi yra gyvybiškai svarbus beveik visais mūsų gyvenimo aspektais, tačiau daugelis žmonių nesugeba jo rasti.** Mums, kaip WISE ekspertams, tiesiogiai bendraujantiems su NEET, svarbu rodyti pasitikėjimą savimi. NEET reikia skatinti, nes dauguma jų turi problemų su savigarba, todėl kalbėdami su jais turime skleisti pasitikėjimą savimi.

Paprašius SEPAL projekto komandos įvardyti tris **iššūkius, su kuriais šiuo metu susiduria dirbdami nuotoliniu būdu**, mums pavyko atrasti top 5 didžiausius iššūkius:

#1 BENDRAS NERIMAS DĖL KORONAVIRUSO POVEIKIO

#2 SOCIALINĖ IZOLIACIJA

#3 FIZINĖ DARBO VIETA

#4 BENDRAVIMAS SU BENDRADARBIAIS

#5 INTERNETO RYŠYS

Galiausiai mes surinkome keletą geriausių patirčių iš savo kolegų iš Rumunijos, Graikijos, Ispanijos, Lietuvos ir Lenkijos. Padarėme išvadą, kad kiekvieną dieną turime priimti kaip galimybę, išmokyti ko nors naujo ir įvertinti savo darbą, rengdami veiksmų planus. Be to, kai darbą galima atlikti internetu, turėtume naudoti turimas priemones bendraujant su savo kolegomis, partneriais, suinteresuotosiomis šalimis ir NEET, nustatant ir laikantis darbo grafiko. Šiuo laikotarpiu taip pat svarbu palaikyti ryšį su NEET ir pasiūlyti jiems reikiamą paramą bei motyvaciją. **Galutinė žinutė yra tokia: IŠLIKITE RAMŪS! NEPANIKUOKITE! NESTRESUOKITE!**

Bendradarbiavimas kelyje į laisvę - „Tulipan“ fondas Lenkijoje

Norint dirbti tokia sudėtingame ir dideliame projekte kaip **SEPAL**, reikia imtis veiksmų daugelyje lygių, taip pat bendradarbiauti su vietos ir valstybinėmis institucijomis, kurios turi bendrą tikslą - padėti žmonėms iš pažeidžiamų grupių.

„**Collegium Balticum**“ yra labai reikšmingas vietos švietimo rinkoje, kalbant apie papildomus teminius kursus socialiai remtinoms grupėms, t. y. žmonėms iš socialiai ir ekonomiškai nepalankių vietovių, nekvalifikuotiems suaugusiems ir kitiems. Universitetas taip pat ketina bendradarbiauti su vietos organizacijomis, kad galėtų teikti tarptautinius projektus, temines dirbtuves ir seminarus, kad pritrauktų tikslinių grupių. Šis neformaliojo švietimo kelias suteikia vietos bendruomenėms daug geriausios praktikos pavyzdžių ir yra naudingas daugelyje svarbių iniciatyvų.

„**The Foundation for Social Rehabilitation and Readaptation Tulipan**“ yra vienas iš mūsų vietinių partnerių, kuris labai padeda įgyvendinant SEPAL projektą. Organizacijų atstovai susisiečia su mumis, kad padėtų įdarbinti projekto dalyvius, taip pat kad susisiektų su vietos institucijomis ir darbdaviais. „Tulipan“ fondo misija yra padėti kitiems asmenims. Įstaiga teikia paramą kaliniams ir nusikaltėliams, kurie lieka ar palieka kalėjimus ar savo šeimas. „Tulipan“ fondas yra vieta, kur kiekvienas norintis pasikeisti gaus reikiamą pagalbą.

Fondas buvo įkurtas 2013 m. sausio mėn. Ščecine, kur šiuo metu yra įsikūręs „TULIPAN Post-Penitentiary“ pagalbos centras. Fonde veikia **palaikymo grupės**, jų veiklai remti vykdoma nemažai iniciatyvų. Fondas vykdo savo veiklą laisvės ir pataisos namų vykdymo forma (sulaikymo centrų ir kalėjimų srityje). „Tulipan“ fondas teikia susirašinėjimo pagalbą, kaip vienintelė įstaiga Lenkijoje (laiškais) nuteistiesiems, kalėjusiems visoje Lenkijoje. „Tulipan“ fondo darbo specialistai (ekspertai) - labai išsilavinę žmonės, turintys didelę širdį, didžiulę profesinę patirtį ir žinias. „Tulipan“ fondo veiklą remia valstybinės institucijos, su kuriomis jis kasdien bendradarbiauja, taip pat privatūs asmenys (buvę nuteistieji, žurnalistai, menininkai, publicistai).

Buvę kaliniai gauna: paramą ir motyvaciją, informaciją, pataisos namus ir pagalbą išėjus iš jų, teisinį, **profesinį mokymą**, psichologinę, terapinę ir socialinę pagalbą. „Tulipan“ fondas jau įgyvendino daugiau nei 50 originalių programų ir išleido daugybę leidinių apie pataisos namus ir profesionalią, prevencinę ir motyvacinę pagalbą išėjus iš jų. Tai sukūrė daugybę vietų ir filmų, kuriuose reklamuojama pagalba nuteistiesiems, paliečiama daugybė socialinių problemų. Fondas yra gavęs daug reikšmingų apdovanojimų, be kita ko, už „Specialius ir novatoriškus socialinės paramos ir integracijos pasiekimus“.

Mūsų bendradarbiavimas įgyvendinant SEPAL projektą nebūtų veiksmingas be mūsų vietinių partnerių (LSC) palaikymo. Taigi galiausiai pristatome „Fundacja Tulipan“ vietą, kuri aktyviai remia SEPAL projektą ir yra viena iš nedaugelio organizacijų Lenkijoje, teikianti visapusišką paramą buvusiems nuteistiesiems.

Daugiau informacijos apie „**Tulipan**“ **fondą** galite rasti čia: www.fundacjatulipan.pl

Internetiniai „Group Session“ mokymai:

minkštųjų įgūdžių tobulinimas ir kaip sėkmingai pasirodyti darbo pokalbyje

Gegužę **Ispanijos WISE ekspertų** komanda, vykdanči SEPAL projektą, surengė **virtualius mokymų kursus**, kurie buvo skirti mokyti projekte dalyvaujančius jaunuolius. Pagrindinė mokymų tema buvo apie naujas internetinių interviu strategijas, kurias jie vadino interviu 2.0.

„**Pere Closa**“ laikė tai labai svarbia tema dėl susiklosčiusios pasaulinės pandemijos padėties ir negalėjimo fiziškai persikelti į skirtingas darbo vietas, kad būtų galima atlikti tiesioginį interviu. Jie nusprendė atlikti tyrimą, kuris būdas būtų efektyviausias atlikti darbo interviu naujoje normoje, o gavę šią informaciją paruošė teorinius ir praktinius mokymus. Tyrimas buvo skirtas tiems

jaunuoliams, kurie prieš izoliaciją surengė darbo pokalbius skirtinguose produktyviuose miesto sektoriuose.

Mokymai buvo skirti suteikti **praktinių priemonių ir strategijų, kaip įveikti interviu internetu**, kai negalite tiesiogiai bendrauti su potencialiu darbdaviu. Mes dirbome įvairiomis temomis, skirtingomis vaizdo konferencijų platformomis, analizavome plusus ir minusus, kontroliuodami erdvę, kurioje jie turėjo interviu, triukšmo kontrolę, aprangą ar profilį skirtingose platformose, taip pat ir manieras, pristatant save.

Dienos pabaigoje jaunuoliai išmoko naujų metodų, kaip apginti ir išspręsti savo kandidatūrą. Grupė bendrai nusprendė, kad tai jiems buvo **labai teigiama patirtis**. Sesijos pabaigoje kiekvienas dalyvis įvairiais būdais susisiektų su WISE ekspertais, kad išspręstų papildomas abejones ar rūpesčius. Ekspertai paragino juos ir toliau vykdyti dinamišką veiklą, tokią, kokia buvo sukurta, siekiant pagerinti jų užimtumo statusą.

SEPAL projektas Graikijoje: „Restart”

Pastaruosius keletą mėnesių **PEPSAEE (Panhellenic Association for Psychosocial Rehabilitation & Work Integration)** džiaugėsi galėdama bendradarbiauti su **KoiSPE „Diadromes“** ir dalyvauti kaip vietos suinteresuotoji šalis (LSC) **SEPAL projekte**. Šios partnerystės dalis yra pono E. K. **pameistrystė** specializuotame dienos centre - „PEPSAEE “ socialinio dialogo centre.

Ponas E.K. buvo pristatytas organizacijai prieš keturis mėnesius, kai jis kartu su WISE ekspertu Evie Georgakopoulou apsilankė patalpose, norėdamas gyvai pamatyti, kokia yra PEPSAEE situacija ir žmonės, ir kad mūsų PEPSAEE partneriai susitiktų su dalyviu. Šio pirmojo susitikimo metu E.K. buvo tylus, bet parodė nuoširdų ketinimą atlikti pameistrystę centre, nes jam labai patiko ši vieta.

Vėlesniuose susitikimuose jis pamažu susipažino su vieta ir darbuotojais ir nuo pat pirmos pameistrystės dienos ėmėsi tam tikrų pareigų. Konkrečiai, jis ėmėsi ruošti patalpą, kurioje vykdomos IT mokymo grupės - tai yra 2 iš 41 seminaro, kurie šiais metais vyksta socialinio dialogo centre. Akivaizdu, kad ponas E.K. centre jaučiasi patogiau, kartu plėtodamas pokalbius su kitais darbuotojais. Tačiau negalima nepastebėti nuoseklumo, kurį rodo nepriekaištingas **atsidavimas savo pareigoms**.

COVID-19 protrūkio ir vėlesnės izoliacijos metu E. K. nutraukė pameistrystę iki kito pranešimo. Buvo akivaizdu, koks jis nusivylęs ir nekantriai laukia vėl užmegzti ryšį ir užbaigti savo dalyvavimą.

Karantino laikotarpiu **jis nuolat ir reguliariai bendravo su WISE eksperte Evie**, kuri jį palaikė ir padėjo kantriai laukti, žodžiu išreikšti patirtus jausmus ir nepasitenkinimą, patirtą karantino laikotarpiu. Be to, WISE vaidmuo buvo užpildyti karantino sukurtą spragą ir užtikrinti projekto (ir teikiamų paslaugų) „tęstinumą“ esant šiai nenusipėjusiai sąlygai.

Vyriausybei įvedus izoliacijos apribojimų sušvelninimą, E.K. labai nudžiugo, kai gavo žinių apie savo pameistrystės atnaujinimą PEPSAEE. PEPSAEE veikloje ir teikiamose paslaugose buvo pakeista daugybė dalykų, pavyzdžiui, kai kurie seminarai buvo atšaukti, kuriuose E.K. turėjo užduotį paruošti patalpas.

Buvo įvykdytas naujas susitikimas, kuriame dalyvavo WISE ekspertė, LSC atstovė Ioanna Tsambalati (psichologo magistro laipsnis, remiamo užimtumo tarnybos vadovė) ir dalyvis, kurio metu E. K. pareigos buvo iš naujo apibrėžtos. Tiksliau, ir atsižvelgiant į tai, kad E.K. turėjo ilgą sodininkystės patirtį, jam buvo paskirtos atitinkamos užduotys PEPSAEE sode. Ponia E. Prokopiou, kuriai tenka visa sodo atsakomybė, taip pat dalyvavo susitikime ir buvo paskirta **dalyvio mentore** atliekant konkrečias užduotis.

KoiSPE „Diadromes“ bendradarbiavimas su PEPSAEE prasidėjo seniai ir yra labai artimas. **SEPAL projektas** suteikė galimybę susisteminti keitimąsi patirtimi, įsivertinti ir dalintis gerąja patirtimi ir veikla, kuri gali paskatinti ilgalaikius kokybiškus projektus, partnerystes ir ryšius.

Internetinis seminaras Rumunijoje 2020 – 06 – 12

apprenticeship stages

dual education

grants for apprenticeship employers

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

zoom

WEBINAR

LEARNING ON THE JOB OPPORTUNITIES

ORGANIZED BY:
ID Institutul Bucovina

GUESTS:

COSTACHE GABRIEL, Sociologist Vicepresident - National Authority for Initial Vocational Training in Dual System

POROCHNIUC GABRIELA LILIANA, Superior Inspector - Suceava County Agency for Employment

RÂMBOACĂ RALUCA, Head of Office - National Accreditation Center from National Authority for Qualifications

Date: Friday, 12th of June 2020
Hour: 11:00 AM - 12:30 PM

Moderators: **Petru - Vasile Gafiuc and Ionuț Burac**

SEPAL Romania Webpage: <https://www.projectsepal.com/ro/>

EVENT BROADCASTED LIVE ON FACEBOOK:
<https://www.facebook.com/sepalwiseromania/>

SEPAL
Supporting Employment Platform through Apprenticeship Learning

Birželio 12 d. **Bukovinos institute** mes turėjome galimybę organizuoti **projekto SEPAL internetinį renginį**, kuris vyko internetinėje „Zoom“ platformoje, pavadinimu **„Mokymasis apie darbo galimybes“**. Dalyviai, dalyvavę internetiniame seminare, buvo dvigubo išsilavinimo, pameistrystės, atestacijos ir įdarbinimo sričių specialistai iš įvairių apskrities ir nacionalinių institucijų.

SEPAL internetiniame seminare keli specialistai dvigubo išsilavinimo, pameistrystės, atestacijos ir įdarbinimo srityse iš įvairių apskričių ir nacionalinių institucijų dalyvavo intervencijoje dėl dvigubo švietimo Rumunijoje perspektyvų, pameistrystės įstatymo, įgytų įgūdžių vertinimo neformaliu būdu. Mes turėjome svečių iš „County Agency for Employment“, „National Authority for Initial Vocational Training in Dual System“ and „National Authority for Qualifications“.

Be to, viena **SEPAL projekte registruota NEET, Arina Melniciuc**, dirbanti Sučavos apskrities ligoninėje medicinos padėjėja, pasidalijo mintimis apie savo mokymąsi dėl darbo patirties, paminėdama pameistrystės metu gautą paramą ir savybes, kurias NEET privalo turėti, jei nori kreiptis dėl darbo anksčiau paminėtoje srityje. Ji buvo ir tebėra labai motyvuotas ir pozityvus žmogus, trokštantis mokytis ir nuolat tobulinti savo žinias bei gebėjimus. **Arinos atsiliepimą** galite pasižiūrėti ČIA.

Be to, mes turėjome **keturis mentorius, kurie išreiškė poreikį turėti pameistrių savo darbo vietoje**, jie noriai mokė jaunus žmones įgyti reikiamų įgūdžių praktiniu ir empiriniu mokymosi būdu ir su kuriais užmezgėme bendradarbiavimo santykius.

Apibendrinant galima pasakyti, kad internetinis seminaras „Mokymasis apie darbo galimybes“ pasirodė esąs sėkmingas - „**Zoom**“ buvo užregistruoti **224 asmenys ir 176 iš jų tiesiogiai dalyvavo internetiniame seminare**. Be to, mums pavyko surinkti specialistus nacionaliniu lygmeniu („National Authority for Initial Vocational Training in Dual Training“ and „National Authority for Qualifications“), o mūsų vietos suinteresuotieji subjektai palaikė apskrities užimtumo agentūrą (AJOFM, Sučava). Svarbu paminėti tai, kad mes bendradarbiavome su keliais mentoriais iš Sučavos, kurie nori ir yra pasirengę vadovauti ir samdyti NEET, kurie yra motyvuoti mokytis ir įsidarbinti.

Visą internetinio seminaro „Mokymasis apie darbo galimybes“ **vaizdo įrašą** galite rasti mūsų „YouTube“ paskyroje ir jį pasiekti galite spustelėję šią nuorodą: <https://www.youtube.com/watch?v=IhTqYUYbIY8&t=4s>

Atėjo laikas pameistrystei

„**SomEsqueix**“ yra viena iš vietos suinteresuotųjų šalių, su kuria „**Pere Closa Spain**“ pradėjo dirbti pačioje projekto pradžioje ir dalyvavo suinteresuotųjų šalių susitikime Graikijoje. Tai ne pelno siekianti asociacija „Baix Llobregat“ **Barselonoje**, kuri atkuria apleistus ūkius, siekdama skatinti socialinį žemės ūkį pagal ekologinius kriterijus, atsakingą vartojimą ir žmonių, kuriems gresia socialinė atskirtis, mokymą ir užimtumą. Jie mano, kad geriausias būdas susigrąžinti žemę yra naudoti ją socialiai ir atsakingai: *„Mes augame laikydamiesi ekologinių kriterijų, kad išsaugotume aplinką ir kuo labiau sumažintume aplinkos taršą“*.

Jie yra **socialūs ir įtraukiantys**, nes skatina socialinę ir solidarią ekonomiką, yra regiono socialinės struktūros dalis ir dalijasi bendradarbiavimo, atsakomybės ir rūpinimosi žmonėmis vertybėmis. Jie dirba žmonėms, kad būtų naujų galimybių, įsišaknijusių žemėje, centras. Jų asociacijos misija yra sukurti **darbo ir mokymo erdvę, kurioje būtų gerbiama įvairovė**, socialinio teisingumo principai ir lygios galimybės visiems darbuotojams.

Su šia misija susiję „**Fundacion Privada Pere Closa**“ ir „**SomEsqueix**“ darbai prasideda nuo labai gero požiūrio į pameistrystę. Projekto idėją sudaro teoriniai ir praktiniai žemės ūkio ekologinio vystymo kursai ir įvairių įgūdžių įgijimas, siekiant pagerinti žmonių užimtumą ir juos

lydėti įdarbinimo procese. Projektas skirtas mokyti nedidelę 5–10 žmonių grupę. Dalyvių kilmė bus nukreipta iš „Pere Closa“ fondo.

Mokymai bus skirti 20–30 metų amžiaus grupei. Ši grupė turi specifinių poreikių, į kuriuos atsižvelgiama nustatant individualų darbo planą. Kalbėjimas apie specifinius poreikius yra susijęs su mūsų NEET socialine ir teisine padėtimi, kaip šios **pameistrystės iniciatyvos** dalis. Jie yra jaunuoliai, migrantai ir labai skurdaus lygio. Šios pameistrystės programos dėka jie gali įgyti **praktinės patirties, kaip dirbti sodininkystės srityje** ir būti įdarbintiems skirtinguose ūkiuose. Kalbant apie naujausius Ispanijos valstijos nutarimus, žmonės, dirbantys ūkiuose mažiausiai 2 metus, gali normalizuoti savo teisėtą gyvenamąją vietą Ispanijoje.

Kas šiandien vakarienei?

Eligija Balienė (27 m.) - SEPAL projekto dalyvė iš **Šiaulių, Lietuvos**. Savo darbo vietos klientams ji teikia džiaugsmo skaniais patiekalais. Perskaitykite jos istoriją ir suprasite, kad geriausi virėjai yra tie, kurie nenuleidžia rankų.

„Nuo mažens domėjausi darbu virtuvėje. Kartu su mama gaminau maistą nuo 12 metų, todėl jau žinojau, kad noriu būti virėja. Kuo daugiau laiko praėjo, tuo labiau tuo žavėjausi. Buvo sunku pradėti. Norėjau viską mesti, nes tai nebuvo taip lengva, kaip gali atrodyti iš pradžių. Buvo ir ašarų, ir nusivylimo, tačiau noras įrodyti, kad galiu tęsti toliau, buvo stipresnis. Štai kodėl mane greitai paaugštino - iš virtuvės darbuotojo padėjėjos per mažiau nei mėnesį tapau virėja, atsakinga už visą virtuvę. Aš ruošu banketus, be to, prieš patiekiant maistą klientui, esu atsakinga už galutinę patiekalo kokybę. Aš daug išmokau iš labiau patyrusių virtuvės šefų. Mano darbe mane labiausiai žavi tai, kad kiekvieną dieną manęs laukia nauji iššūkiai. Nors kartais jie atrodo labai sunkūs, viską kompensuoja džiuginantys žodžiai, kaip „gerai padaryta“ ir „ačiū už skanų maistą“. Todėl aš taip myliu savo darbą“, - sako Eligija.

Ji yra įkvėpimas siekti savo svajonių, nepaisant visų kovų ir iššūkių. **Išdrįskite siekti svajonių ir Jūs - prisijunkite prie SEPAL projekto!**

SEPAL projektą finansuoja Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija per EEE ir Norvegijos dotacijų jaunimo užimtumui fondą
